ناردنی هێزی پێشمەرگە بۆ ناوشەڕی کۆنەپەرستانەو تایفی، سەفقەیەکی سیاسی یە.

عبدالله مەحمود
abdulla.mahmud@gmail.com

تا ماوەیەکی کەم بەر لەئێستا، هەرکاتێك باسی ناردنی پێشمەرگە بۆ بەغداو شوێنەکانی تری عێراق هاتبایە ئاراوە، بەرپرسانی پارتی و یەکێتی بەحەماسەوە وەڵامیاندەدایەوەو پێداگریان لەسەر ئەوە دەکرد، کەهێزی پێشمەرگە هێزی کوردستانە، هێزێکە خۆی ناگلێنێتە ناو هەلومەرجی ئێستای عێراق و بەشداری لەشەر و بەیەکدانەکەی ناکات، هێزی پێشمەرگە نابێ ببێتە نیشانەی قەناسەی تیرۆرستان، هێزی پێشمەرگە شارەزایی جغرافیای شارەکانی عێراق نییە، هێزی پێشمەرگە زمانی عەرەبی نازانن، هێزی پێشمەرگە فێری ئەم جۆرە لەشەڕ نین کە ئێستا لەشارەکانی عێراق لەئارادایە، هێزی پێشمەرگە هێزێکە بۆ بەرگری لەخەڵکی کوردستان و پاراستنی دەسکەوتەکانی حکومەت و پەرلەمان و خواستە بەدیهاتوەکانی خەڵکی کوردستان!!.... تاد.

ئێستا دوای بڵاوبونەوەی یاداشتی بەیکەر–هاملتۆن و پاشان سەردانی نیچیر بارزانی بۆ بەغدا، بڕیار دراوە کە هێزی پێشمەرگە" لیوایەکی یەکێتی و لیوایەکی پارتی" بچن بۆ شارەکانی بەغداو شارەکانی تر، بەمەبەستی شەڕی تیرۆرستان و سەقامگیرکردنی ئەمنیەت!!... بۆ ڕۆشنایی خستنە سەر ئەو ئامانجانەی یەکێتی وپارتی لەناردنی هێزی پیشمەرگە بۆ شارەکان عێراق بەدوایەوەن، دەبێ لە وەڵام بەچەند پرسیارێکەوە دەست پێ بکەین.

ئایا بۆچی بڕیار لەناردنی پێشمەرگە درا، لەکاتێکدا تا مانگێك لەمەوبەر دژایەتی ناردنی دەکرا؟ ناردنی هێزی پێشمەرگە بۆ شارەکانی عێراق، بۆ گێڕانەوەی ئەمنیەت و شەڕی تیرۆرستانە؟ئایا ناردنی هێزی پێشمەرگە تەنها بۆچەند ئۆپەراسیۆنێکی تایبەتە وەکو ڕادەگەیەنرێت؟ بەشداری هێزی پێشمەرگە لەگەڵ سوپای عێراق!! لەچوارچێوەی بەرگریکردنە لە عێراق و بنیاتنانەوەی سوپایەکی نیزامیدا؟ ئایا هێزی پێشمەرگە خۆی هێزێکی نیزامی یە؟ ئایا ناردنی هێزی پێشمەرگە لە قازانجی خەڵکی کوردستانە؟ وە بەکورتی ئامانج لەناردنی هێزی پیشمەرگە چی یە بۆ بەغداو شارەکانی تر؟

بۆهەموو خەڵکی کوردستان و بەتایبەتیش بۆئەوانەی متابعەی کاروباری سیاسی دەکەن، ئاشکرایە کە تا مانگێك بەر لەئێستا باسی ناردنی هێزی پێشمەرگە بۆ شارەکانی عێراق لەلایەن بەرپرسانی سیاسی و عەسکەری یەکێتی و پارتی بەتوندی ڕەتدەکرایەوە، کەچی ئێستا بەئاشکرا و بە فەرمی ئەوە ڕادەگەیەنن کە هێزی پیشمەرگە دەچێتە بەغداو بەشداری لەسەقامگیرکردنی ئەمنیەت دەکات!

دیارە گێڕانەوەی ئەمنیەت و سەقامگیری لەعێراقدا، و ڕاگرتنی ئەو فوارەی خوێنەی لەجەستەی ئێستای خەڵکی بێتاوان دەڕوات لەقازانجی خەڵکی عێراق و کوردستان و ناوچەکەیە وهەرکەسێك بەئەندازەی تاڵە دەزویەك ئیحساسی ئینسانی هەبێت، بەهەواڵی کوژران و سەقەت بوون و ئاوارەبونی خەڵکی عێراق،

تەزوو بەلەشیا دێت و نەفرەت دەکات لەو جانەوەرانەی عێراقیان بەو دەردە بردووە، وەهەر هەنگاوێکیش لەڕاستای کۆتاییهێنان بەشەڕی تایفی و بەیەکدادانی تیرۆرستی و ، بەداگیرکاری و نائەمنی بنرێت، کارێکی پیرۆزەو دەبێ پێشوازی لێبکرێت.

بەڵام هیچ لەوە ڕۆشنتر نییە، ئەوانەی عێراقیان بەم دەردە بردووە، بەر لەوەی کۆنەبەعسیەکان وئیسلامیە توندڕەوەکانی سەر بە قاعیدەبن، میلیشای جۆراوجۆری ئەو ڕەوت و هێزو لایەنە سیاسی و تایفی و قەومیانەن کە بەرپرسە پلە یەکەکانیان لە حکومەت و پەرلەماندان، میلیشیاکانی سەر بەسەدرو حەکیم و جەعفەری و سالح موتلەگ و عەلاوی و....... و ئەوەیش بە پلەی یەکەم کۆمەڵگای لەخوێن هەڵکێشاوە شەڕی ناوخۆی و تایفی یە، کە ئەو میلیشیانە بەڕێوەی دەبەن.

ئەمرۆ لە جێگای بەعەرەب کردن" تەعریب" و بە بەعسی کردن" تەبعیس" کە ڕژێمی لەدەسەڵات کەوتووی بەعس لەماوەی دەسەڵاتی خۆیدا لەعێراق پیادەی کرد، ئێستا بەشیعەکردن" تەشیع" بەدەرەجاتێکیش و بەسونەکردن"تسن" لەلایەن میلیشای بەشدار لەدەسەڵاتدا بەڕێوەدەبرێن، و تەتهیری تایفی بەرچاوترین دیاردەی شێواندن و نائەمنکردنی کۆمەڵگای عێراقە، کە ڕاستەوخۆ بەرهەمی جەنگ وداگیرکاریە.

لەناو بەیەکدادانێکی ئاوای تایفییدایە، کە دەستەو تاقمە تیرۆرستەکانی سەر بە قاعیدەو کۆنەبەعسیەکانیش لەدەرەوەی دەسەڵاتی ڕەسمی ئێستای عێراقدا و بۆ سەهم بوونیان لەدەسەڵاتدا، شەڕی هێزەکانی ئەمریکاو حکومەتە دەسکردەکەی ئەو دەکەن.

ئەم واقعیەتە تاڵەش هی ئەم هەفتەیە و چەند مانگی ڕابردوو نییە، بەڵکە بەدوای کەوتنی بەعسەوە سەری هەڵداوەو درێژەی هەیەو لەبەرین بوونەوەدایە، بۆیە ناردنی هێزی پێشمەرگە لەو کات وساتەدا نەك بەهیچ جۆرێك پەیوەندی بەگێرانەوەی ئەمنیەتەوە نییە،بەلکو بەهەموو پێوانەیەك و مەنتیقێك هەنگاوێکە بۆ بۆ ڕێگەخۆشکردن وزەمینەسازکردن بۆ دەستێوەردانی میلیشاکانی عێراق لە وەزعی کوردستان و لە پێشیشیانەوە بۆ ملهوری نواندنیان لەکەرکوك، بۆیە ناردنی پێشمەرگە بەهیچ جۆرێك پەیوەندی بەگێرانەوەی ئەمنیەت بۆ عێراق نییە،و ئەمە دۆریەکی شاخدارە.

هەروەها ئەوەی کەبەرپرسی ئەحزابەکان ڕایدەگەیەنن، کە گوایە بەشداری پێشمەرگە بۆچەند ئۆپەراسیۆنێکی دیاریکراوە، بەجیالەوەی فێڵێکە لەچەکدارەکانیان بۆ بردنیان بۆ ناو کورەی جەنگێکی کۆنەپەرستانەی تایفی، فریوکاریەکیشە بۆ ئیحتیواکردنی ناڕەزایەتی خەڵکی کوردستان بەرامبەر بەو هەنگاوەییان.

لەعێراق ئۆپەراسیۆنێکی تایبەت نییە، عێراق لەناو دڵی سەدان ئۆپەراسیۆنی میلیشیایدایە پەلوپۆ دەکوتێت و بەشداری پێکردنی پێشمەرگە بەپێی هدنەیەکە لەگەڵ میلیشیاکانی تری سەر بەحکومەت. مادام لەکێشمەکێشی تایفیدا میلیشیاکان و خەڵکی سەر بەتایفەکان دەکوژرێن و سەردەبڕدرێن، دەشێوێنرێن و لاشەکانیان لەقەراغ شارەکان و کەلاوەکان، فرێدەدرێت یان بەکۆمەڵ ژێر خاك دەخرێن، نابێت میلیشیاکانی یەکێتی وپارتی مەعاف بن و دەبێ هەروەختێك داواکران ئامادەبن و بەشداری بکەن لەو مەئموریەتەی پێیان دەسپێردرێت. هاوکات دەبێ باجی خۆیان بدەن و لەونێوەشدا قەرەبووی خوێنی

کوژراو سەقەت بوەکانیان بەپێ ی هدنەی سەرانی ئەحزابی کوردو لەگەڵ سەرانی ئەحزابی دینی و قەومی عێراق، وەربگرن.

فریوکاریەکی تر ئەوەیە کە دەوترێت ناردنی هێزی پێشمەرگە بۆ بەرگریکردنە لە عێراق و هەنگاوێکە بۆ پێکهێنانی هێزێکی نیزامی، ئەمەش درۆیەکی بێ پۆششە چونکە هەموو کەس دەزانێت کە وەزعیەتی عیراق بەرهەمی داگیرکاری یە، هەموو ئەوهێزانەش کەئێستا بەشیان لەحکومەتدا هەیە، خزمەتکاری داگیرکاری ئەمریکین و لەبەرامبەر بە بریارو ڕاسپاردەی هەر بەرپرسانی ئەمریکاشدا ملیان لە تاڵە موویەك باریکترە، و باسی بەرگریکردن لەعێراق کەسی پێ فریونادرێت مەگەر معەلیق و موحەلیلە سیاسی یە راسپێردراوەکانی کوردسات و کوردستان تیفی.

ئاخر عێراقێك هیچ شتێکی بەبڕیاری حکومەتی عێراق نەبێت و تەنانەت حکومەت لە کارتۆنێك زیاتر هیچی تر نەبێت و هەموو شتێك بە بڕیاری حکومەتی ئەمریکاو بالیۆزەکەی بێت و بەپێی یاداشتی سیاسیە گەورەکانی ئەمریکاش(بیکەر–هاملتۆن) بریار بێت ئیران وسوریاو وولاتانی ناوچەکە دەوری بەشداری پێکردنیان لە پرۆسەی سیاسی عێراقدا پێبپرێت، ئیتر چ پێویست بە بەرگری دەکات و بەرگری لە کێ؟ وا بریارە ئەوانەی دەستیان کورتە لە وەزعی عێراقدا، دەستیان درێژ بکرێت و فرسەتیان پێبدرێت، بەعسیەکان بێ سەدام بگێڕدرێنەوە ناو دەسەلات کەواتە دیسان بەرگری و پارستنی حکومەت لەکام هێزو کام دەولەت؟ خۆ لەو هێزو دەولەتانە دوژمنکارتر نین.

تائەوجیگایەی باسی هێزی نیزامی یە، لەعێراق هیچ هێزیکی نیزامی و متەمەکیزی دەولەتی نی یە، ئەوەی هەیە هێزی میلیشیای یە، و بەپارەوپولی تالانکراوی پاروی دەمی خەلك و پارەوپولی ولاتانی کۆنەپەرستی ناوچەکە، بونەتە ملۆزمی سەر دلی خەلك و دوو شیفت کوشتار ئەکەن، و دوو موچەش وەردەگرن، شیفتێك خەریکن ژێربەژێر قەسابی تایفی یەکتری دەکەن و بەدەمامکی جۆراوجۆرەوە خەلکی لەسەر بنەمای ناو ناسنامە و زمان، لەخوێنا ئەگەوزێنن و شیفتێکیش لە ژێرناوی شەڕی دژە تیرۆرو دابینکردنی ئەمنیەتدا، بەئاشکرا هەمان کوشتارو قەسابخانە دەخولقێنن و لەبەرامبەریشدا پارەی هەردوو شیفتی کارەکەیان وەردەگرن.

هێزی پێشمەگەرش هەرگیز هێزێکی نیزامی و متەمەرکیز نەبووە(تەنانەت یەکگرتنەوەی ئیدارەکانیان بەبێ یەکگرتنەوەی هێزی پێشمەرگەیە)، بەلکو هەمیشە هێزی چەکداری ئەحزاب بووە، هەرکاتێك پێوستی کردبێت، بە کۆدی ئەحزاب خراوەتەگەر، چەندین جار بۆ شەڕی یەکتری(شەری ناوخۆ)و بۆ پێشلەشکری سوپای پاسداران و ئیتلاعات بۆ سەر ئۆپۆزیسۆنی ئێرانی، چەندین جاریش بۆ چاوساغیکردن بۆ سوپای تورکیاو لێدانی پەکەکە، و هەروەها بۆ پێشلەشکری سوپای بەعس و لەپشتەوە خەنجەر نەدان لە کۆماری عێراق، و... دەیان و سەدان جاریش بۆسەرکوتی ناڕەزایەتی و تەقەکردن لە مانگرتنی کرێکاران و خۆپیشاندانی ڕەوای خەلکی هەلەبجەو سلێمانی و ڕانیەو ئاکرێ و گەرمیان و قەلادزێ و دهۆك وچەمچەمالْ و خوێندکارانی زانکۆو پەیمانگاکان و چەندجاریش بۆ سەرکوتی مخالفینی سیاسی خۆیان........تاد.

بۆ یەکجاریش ئەم هێزی پێشمەگەیە کە زوربەیان ڕۆلەی خەلکی کەمدەرامەتی کوردستانن، وەکو باقی خەلکی کوردستان هیچ ئیرادەیەکیان لەسەر ئەم هەنگاوانە نەبووە کە پێیان نراوە، بەلکو هەمیشە

ناچارکراون دەست بۆ ئەوکارە قێزەونانە بەرن کەدژی بەرژەندی خۆیان و خەڵکی هاوچارەنووسی خۆیان بووە.

کەواتە ناردنی هێزی پێشمەرگە لە لایەن یەکێتی و پارتی یەوە بۆچی یە؟

یەکێتی و پارتی لەمێژووی پێکهاتنیانەوە تا ئێستا بۆ یەکجاریش گوێیان بە بڕیارو ئیرادەی خەڵکی کوردستان نەداوەو هەمیشە لەسەرو بریارو ئیرادەی خەڵکی کوردستانەوە، کەوتونەتە سازش و سات وسەوداو مامەڵە، تەنانەت سات وسەودا بە کارەساتەکانش(ئەنفال، کیمیاباران، ئاوارەیی، ڕاگواستن...) یەکێك لە داهێنانەکانیان بووە.

هەنگاوی ئەمجارەشیان بەناردنی هێزی پێشمەرگە لەدرێژەی هەمان سیاسەتی چەوتی لکاندنی خۆیان بە سیاسەتی رۆژو سیاسەتی ئەمریکاو حکومەتە کرێگرتەکەی لە عێراقداو لکاندنەوەی کوردستان بە عێراقەوەیە. ئامانجیش لەو سیاسەت و هەنگاوە بەکوشتدانی ڕۆڵەکانی خەڵکی کوردستانە لەئاشی بەیەکدادانی تیرۆرستی و شەڕی تایفیدا، بۆ لەدەست نەدانی بەشە دەسەڵاتیان لە حکومەتی ناوەندی و کرێگرتەی ئەمریکاو لەدەستنەدانی قەڵەمڕەوی دەسەڵاتیانە بەسەر خەڵکی کوردستاندا. تەسلیمکردنی خەڵکی کوردستان و بەبارمتەگرتنی خواست وئارەزوەکانیانە لەمامەڵەکردنیاندا لەگەڵ ئەمریکاو حکومەتی مەرکەزی بەمەرجی ئەوەی لەبەرامبەردا سەفەقات لەپارە بپچڕن. ئەمەش ئامانجێکی ئاشکراو ڕاگەیەنراوی لەپێشوتری یەکێتی و پارتی بوو.

هەموو کەسێك گوێ بیستی ئاشکرای بەرپرسانی یەکێتی وپارتی بوو کە دەیانووت هێزی پیشمەرگە لەلایەن دەوڵەتی مەرکەزیەوە پارەی پێنادرێت و ئەمە یەکێکە لەمەسەلە هەڵواسراوەکانی نێوان حکومەتی کوردستان و حکومەتی مەرکەزی، هێنانەگۆڕی ئەمە لەگەڵ حکومەتی مەرکەزی و باڵیۆزی ئەمریکا تەنها بەوە بەسەرئەنجام گەیشت کە دەی باشە ئێوەش ئەگەر بەشێکن لەهێزی بەرگری نیشتمانی!! هێزەکانتان بهێنن و لەمەیدانی بەرامبەرکیی عێراقدا ڕۆڵبگێرن، سەرئەنجام بەڕەزامەندی نیشاندانی حکومەتی مەرکەزی بە دانی برە پارە بۆ هێزی پێشمەرگە ڕیکەوتن لەسەر بڕەکەی، یەکێتی و پارتی بڕیاریاندا هێزی پێشمەرگە بنێرن وبەوێنەی بەشێك لەهێزی بەرگری نیشتمانیو شەڕی دژە تیرۆرو گێرانەوەی ئەمنیەت بۆ عێراق!. بەکورتی یەکەی لەبەرامبەر پارەدا هێزەکانیان ناردو بەمەش بەڕاستی سەردەمی فەوجە خەفیفەکان و مستەشارەکانیان بەبیرهێنایەوە کە بە قۆنتەرات وپارە لەلایەن بەعسەوە بەکرێدەگیران، ئەمجارە لەجێگای دەیان فەوج و مستەشار سەرکردایەتی یەکێتی وپارتی بەوێنەی دووکۆمپانیای قۆنتراتچی، لەسەفقەیەکی سیاسیدا بڕیاری ناردنی هێزی پیشمەرگەیاندا بۆ ناو ئاگربارانی جەنگی تایفی وشەڕی تیرۆرستی. دیارە بەجیا لەوئامانجە سەرەکی یە کە زیادکردنی بودجەی پارتی و یەکێتی و حکومەتەکەیان بوو، چەند ئامانجێکی تریشی هەیە، لەوانە یەکێتی و پارتی دەیانەوێت بەم کارەیان هێزی پیشمەگە لە میلیشیاوە بە هێزێکی نیزامی بەرگری کەر لەعێراقی نوێ نیشانی هاوپەیمانەکانیان بدەن لەحکومەتی عێراقدا، بەمەش لانی کەم لەپرۆسەی چەکدامالینی میلیشیاکان کە لێرەو لەوێ باس دەکرێت بەربگرن لەوەی هێزی پیشمەرگەی کوردستان بگرێتەوە. دەیانەوێ هێزی پێشمەرگەش وەکو میلیشیای ڕەوتەکانی تری بەشدار لەحکومەتدا مەعاف بێت و بەدەست لێنەدراوی بمێنێتەوە.

ئامانجێکی تر نیشاندانی هێزی پێشمەرگەیە وەکو میلیشیایەك بە میلیشیاکانی تری ئێستای عێراق، تا لەوڕێگەیەوە نیشانبدەن کەئەوانیش بەوێنەی میلیشیاکانی عێراق لەژێر قەڵەمڕەوی دەسەڵاتی خۆیاندا خاوەنی میلیشیان و ئامادەی بەرگرین لەدەسکەوتەکانیان و جێگاو ڕێگای سیاسیان لە عێراقدا.

بەڵام هیچ کام لەو ئامانجانە کە یەکێتی و پارتی بەدوایەوەن، ئامانجی خەڵکی کوردستان نییە و ناردنی هێزی پێشمەرگە، دیسان بەمانای نەگبەتیەکی ترو سات وسەودایەکی ترە کە بە خوێنی ڕۆڵەکانیانەوە دەکرێت و لەوەش واوەتر ئاکامی ترسناکی سیاسی بەدواوە دەبێت.

ئاخر ناردنی هێزی پیشمەرگە بۆ ناوشەڕی تایفی و بەیەکدادانی میلیشیایی ئێستای عێراق، بەمانای قوڵکردنەوەی هەرچی زیاتری قلشتی قەومی نێوان خەڵکی کوردزمان و عەرەبزمانە و ئاگردانی فتیلی شەڕی قەومی دەورەی داهاتووە، بەتایبەتیش مۆرکردنی شەڕی سبەینی یە لەشاری کەرکوك.

بۆیە ئەم هەنگاوەی یەکێتی و پارتی هەنگاوێکی بێئەندازە دوژمنکارانەیە بەرامبەر بەخەڵکی کوردستان و ئایندە سیاسیەکەی.

خەڵکی کوردستان هەرگیز نایەوێت ڕۆڵەکانیان لەبەرامبەر سەفقەیەکی سیاسیدا ڕەوانەی بەغدا بکرێن، و ببنە بەشێك لە میلیشیایەکی پان وپۆری دەسەڵاتێکی مەزهەبی-قەومی لەعێراقدا، کە بەڕاستی هەڕەشەیەکی گەورەن لەسەر کۆمەڵگا بەگشتی و لەسەر ماف و داخوازیەکانی پێکهاتەکانی کۆمەڵگای عێراق و خەڵکی کوردستان بەتایبەتی و سەرچاوەی سەرهەڵدانەوەی هەڵاواردنی قەومی و دینی و زوڵمی بێئەوپەرن.

خەڵکی کوردستان دەبێ ئەو ناڕازیبوونەیان بەرامبەر بەبڕیاری ناردنی ڕۆڵەکانیان بۆ ناوشەڕێکی کۆنەپەرستانە و تایفی، و کەڵك وەرگرتنی یەکێتی و پارتی لە برسێتی و گرانی، بکەنە بزوتنەوەیەکی فراوانی ناڕەزایەتی و ڕێگە بگرن لەوەزیاتر رۆڵەکانیان بکرێنە بەمەقاش و وەسیلەی قایمکردنی دەسەڵاتی یەکێتی و پارتی و کەڵەکەکردنی سەروەت وسامانیان، و لەولاشەوە خۆیان هەم ئایندەی سیاسیان بخرێتە بەردەم هەڕەشەو هەم ژیانی ئیستاشیان ڕۆژبەڕۆژ بەرەو نەبونی و گرانی کولەمەرگی زیاتر ببرێت.

2007-1-9